

Bölüm

6

CME-Devamlı Tıp Eğitimi Eğitim Süreklidir

Yaygın ve Devamlı Mesleki Beceriler eğitimi ve etkinlikleri*

Prof. Dr. M. Arif AKŞİT**

*Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Mesleki Beceriler Uygulama Kitapçığı, 2011

**Prof. Dr. Pediatri, Neonatoloji ve Ped. Genetik Uzmanı, Acıbadem Hastanesi, Eskişehir

Hekimlik Mesleği devamlı eğitimi gerekli kalmaktadır. Bu bilgi düzeyinde değil, sosyal ve kültürel gelişen durumlara yönelik felsefe ve ilkeleri de kapsamalıdır. Zamanımızda birey hakkı ve yaşam hakkı temelinde yapılan etik boyut öndedir. Bu sistemde gelişim ve değişim esas olmalıdır.

Hekimlik devamlı olarak mesleki becerileri, güncellemek, becerileri de geliştirmekdir.

ANAHTAR VURGULAR

Değerli Bilgiler

- ✓ Hekimlik sadece Fakülte düzeyinde değil, tüm olgu ve durumlarda özel ve özgün olduğu için, bir eğitim boyutu olup, bu açıdan hekimlik yapıldığı, hasta bakıldığı sürece eğitim devamlıdır ve sürer gider.
- ✓ Hekim hekimlik mesleğinde devamlı eğitim ile değişim ve gelişim zorunlu olduğu, bunu yapamayanların aktif meslekten izole veya ayrılması gündeme gelmektedir.

AMAÇ (Bu Bölümde devamlı eğitim konusu vurgulanmaktadır)

- EĞİTİM alan bireylerin eğitim nedir ve ne değildir anlamında bilgilenmesi için hazırlanmıştır

ÖNERİLER

- ★ Rehberin incelenmesi ile devamlı eğitim yaklaşımı yapılması, bilinçli uygulanması önerilir.

Özet (HEKİMLİK MESLEĞİNDE EDEVAMLİ EĞİTİM OLGUSU)

- Empati temelinde başkası yerine kendini koyma, kendini de başkası yerine koymak gereklidir
- Her bir olguya inceleme ve araştırma kapsam içinde bakılmalıdır.
- Aktif Eğitim, Hayat Boyu Eğitim devamlı eğitimin temelidir.
- Tuning/bireye özgü, bireye özgü akort yaparak eğitim gereklidir
- Her olgu, her durum problem ise ve bunu çözmek için uğraşıyorsa, eğitimde Problem çözücü olmalıdır.
- Eğitimi talep eden, eğitimin verileceği kişinin ruhsal ve psikolojik olarak eğitime yatkın olmalıdır
- Bireysel Sorumluk netleşmelidir, direkt sorumlu ile dolaylı sorumluluk karıştırılmamalıdır.

Özet

Yaygın ve Devamlı Mesleki Beceriler Eğitimi ve etkinlikleri

Amaç: Hekimlik mesleği devamlı eğitimi esas almaktadır. Burada bilgide gelişim ve değişim değil, tüm insanlık parametrelerinde oluşması, özellikle Afet Tıbbi kapsamında, genel ilke olarak kabul edilmektedir.

Dayanaklar/Kaynaklar: 1988 Edinburgh, 1999 Bologna, 2011 MEDINE Bildirgeleri temelinde ele alınmaktadır.

Giriş: Temel olarak klasik ders verme yerine, hatırlanma oranı daha yüksek olan metotların uygulanması, bazı eğitim parametreleri ile öne alınmaktadır.

Genel Yaklaşım: Empati temelinde, Araştırma Kapsam içine alınmalıdır, Aktif Eğitim, Hayat Boyu Eğitim Bilen bilene değil, Koçluk ve Mentorluk ile Ayarlamalı Eğitim Bilgi birikimi ve çağırılması değil beceri kazanma üzerine olmalıdır Problem çözücü Eğitim Birlikte ekip olarak eğitimi talep eden ruhsal ve psikolojik olarak yatkın olmalıdır Sorumluk netleşmelidir Devamlı Eğitim İmkânı sağlanmalıdır.

Yaklaşım: Bireylerin beceri kazanması ötesinde bunları devamlı boyutta, gelişim ve değişim içinde, uzmanlaşması beklenir.

Sonuç: Afet Tıbbi kapsamında bir süreç ömürde bir sefer olabilir ama bu and hazır olarak etkin ve verimli olması sağlık elemanlarından beklenir. Bu açıdan devamlı eğitimin geliştirilmesi ve güncellenmesi önemlidir.

Yorum: Eğitim yaşamda bir defa olarak uygulansa bile, yaşamsal önemli olabileceği için Afet Tıbbi kavramı öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hekimlik Mesleğinde Devamlı Eğitim

Outline

The continuous and extensive Medical Education at the Profession

AIM: The continuous education is also essential at medicine, thus, not only for knowledge based, but, for proficiency and developing and advancing of the medical concepts, especially for Disasters Medicine considerations.

Grounding Aspects: The Edinburgh at 1988, Bologna at 1999, and MEDINE 2, at 2011 Declarations considered as for continuous medical education concept.

Introduction: To basic classical medical education, other more advanced and high ratio of remembrance methods are taken in notice for education.

Proceeding: Empathy based, research considerations, active education, lifelong education, not for the proficiency to proficiency thus, to general purpose education, COACH and Mentor with Tuning education, considered on the tutorial and acts on problem solving, by team perspective, considering the social and individual situations, the responsibility discussed and the requirement and needing of continuous education is discussed.

Notions: For Disastrous Medicine, even one time in life considerations is educated, thus, must be ready for that time, is the purpose of the education, for continuous education, development and advancing status.

Key Words: Continuous education at Medicine

Giriş

Eğitim sadece belirli kesime değil, tüm bireylere özellikle Afet Tıbbi konusunda bilgi veya beceri kazandırılması önemlidir. Bunun ötesinde sadece farkındalık yaratmak bile öne çıkmalıdır.

Eğitim eğitilen kişiye göre yapılır. Bir ilkokul öğrencisi de acil yaklaşımı öğrenmelidir, bir hekim olanda bilmelidir. Burada yönetim ve etkinlik ile yararlı olma boyutu elbet farklı olacaktır.

Bu Bölümde Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin yıllık yaptığı bir girişimler ortaya konulmaktadır.

Tıp Eğitimi yeni global yapılanma nedeniyle tüm ülkeler için, tüm insanlık için aynı boyuta çekilmiştir. Bu açıdan son zamanlardaki en önemli 3 Tıp Eğitim Kongresinde ele alınanlar aşağıda sunulmaktadır.

1988 Yılında Edinburgh Tıp Eğitimi toplantısında alınan kararlar devrim nitindedir.

Başlıca Klasik Eğitim Dışı olan vurgular:

- **Aktif Eğitim:** Öğrenmenin hayat boyu devamlı olduğu gerçeği ile, pasif öğrenmeden, aktif öğrenmeye, kendini yönlendirebilen, bağımsız ve eşgüdüm çalışma metotlarını almalıdırlar
- **Hayat Boyu Eğitim:** Öğrenmenin hayat boyu devamlı olduğu gerçeği ile, pasif öğrenmeden, aktif öğrenmeye, kendini yönlendirebilen, bağımsız ve eşgüdüm çalışma metotlarını almalıdırlar
- **Bilen bilene değil, Koçluk ve Mentorluk ile Ayarlamalı Eğitim:** Öğreten eğiticilerin, kapsam ile uzman olmamaları
- **Bilgi birikimi ve çağırılması değil beceri kazanma üzerine olmalıdır:** Konu ve sınavları meslek yeterlilik ve sosyal değerler üzerine olmalı, bilginin birikimi ve çağırılması üzerine olmamalıdırlar.
- **Problem çözücü Eğitim:** Öğrenme temelli problem çözücü yöntemler kullanılmalıdır
- **Birlikte ekip olarak eğitim:** Birlikte öğrenme fırsatını arttırmalı
- **Eğitim Talep eden ruhsal ve psikolojik olarak yatkın olmalıdır:** Tıp öğrencilerinin seçiminde, kişilik kaliteleri yanında, zekâ ile akademik yatkınlığını seçecek metotlar uygulanmalıdır
- **Sorumluluk netleşmelidir:** Sorumluluklar netleştirilmeli ve
- **Devamlı Eğitim İmkânı sağlanmalıdır.** Devamlı tıp eğitim kaynakları oluşturulmalıdır.

1999 Bologna Hedefleri

- Sosyal boyut, eşit giriş ve tamamlama imkânı
- Yaşam boyu eğitim imkânı
- Çalışma, iş yapabilme imkânı
- Öğrenci merkezli eğitim, yüksek eğitim hedefli eğitim
- Eğitim, araştırma ve buluşlar
- Uluslararası açık olması, katılımlı
- Mobilite, esneklik
- Veri biriktirebilme
- Çoklu, çok yönlü açık ve net eğitsel imkânlar
- Mali destekleme imkânı

2011 MEDINE 2: MEDICAL EDUCATION IN EUROPE 2 (22 Mart 2011)

- [MEDINElingua](#)
- Maketler ile dramlar yaparak açık ve karar oluşturmalarını temin etmek)
- Ayarlama, bireye göre eğitimin akortlanması (Tuning) eğitimi
- Birinci Basamak özellikle öngörülmalıdır
- Müfredat özellikle 21. Yüzyıla yönelik

- Bologna Süreci sürdürülmeli
- Araştırma Kapsam içine alınmalıdır.
- Karşılıklı ağ yönetimi yapılmalıdır.
- MEDİNE2 uygulama sonuçları paylaşılmalıdır.
- MEDİNE' uygulamalarında Kötüye kullanma (sömürü) verileri
- Medikal Ağın kalite güvencesi

Tümünde de gözlemlendiği gibi Tıp Eğitimi değişmekte ve birey, eğitilen, talep edene göre Tuning metodu önerilmektedir.

Devamlı Tıp Eğitimi: Continuous Medical Education CME

Devamlı Tıp Eğitimi sadece bilgilerin güncellenmesi değil, değişen kültürel ve bilimsel özellikler nedeniyle tümünden gelişim ve değişim anlamındadır.

Devamlı Tıp Eğitimi konusunda internet üzerinden yayınlara bakacak olursak.

1) Dr. Bharat Gopal. Continuing Medical Education, U P D A T E. Continuing Medical Education. University of Illinois Collage

Temel alınan Prensip

- Hekimlerin eğitim ortamları ile eğitilebilir durumlarını uzmanlaşma durumu ile performanslarını geliştirmek, olgu/hastaya yaklaşımlarında hizmette daha etkin ve verimli olmasını sağlamak için bir ilke benimseyerek başlamaktadırlar.

UIC's CME program continually seeks to enhance the educational environment for physicians through programming designed to improve the competence of participants, their performance in practice, and the outcomes of the patients they serve. - UIC CME Mission Statement

Aktiviteler

- Bireyin, katılanın etkinliği öne çıkarılmaktadır.

Types of CME Activities at UICOMP. Live activity: Certified CME activity occurring at specific time, Participation may be in person or remotely

Enduring material: Certified CME activity enduring over specific time, Participation may occur at convenience of learner, **Performance Improvement CME**

- Uygulama Basamakları sunulmaktadır. Yöntem değil, aşamalar sunulmaktadır.

STEP ONE. Application Process

- Initiate contact with Office of CME
- Complete eCME application and corresponding paperwork
- Submit draft application and paperwork through eCME
- Office of CME reviews and provides recommendations
- Submit final draft application and attachments
- Review by Advisory Committee on CME
- Review by Executive Committee on CME

- Bireyin, konu ve uygulamalar hakkında bilgilenmesi ilk planda yapılmaktadır.

Part 1: General Information

- New or renewal application?
  - Physician activity director?
  - Planning committee?
  - Type of activity?
  - Does this activity meet the definition of CME?
  - Does this activity meet CME mission statement?
- Bireyin, hedef olarak varılması istenenler, ilk planda amaç olarak iletilmektedir.

Part 2: Target Audience

- Who is this activity targeted for?

Physicians? (Specialty)*

Other healthcare professionals, such as PA-C, APN's and nurses?

- How many in attendance? (MD/DO and non-MD/DO)

- Eğitimdeki açıklar ile hedefler sunulmaktadır.

Part 3: Gap Analysis

- What are the identified professional practice gaps this activity will address?
- Why of activity
- Data with sources (research, performance measures, quality data)
- What is activity trying to do?
- Increase knowledge
- Improve performance
- Improve patient outcomes
- Linked to learning objectives and evaluation
- State the desired change for educational need selected:
- Knowledge: Recognize signs and symptoms of violence
- Performance: Increase screening for violence
- Patient outcomes: Decrease instance of violence

- Eğitimdeki hedefler belirtilmektedir.

Part 4: Learning Objectives

- Fill gap identified in gap analysis
- Connect to identified educational need
- Use verb list to begin each objective
- Knowledge/competence
- Identify signs and symptoms of hypothyroidism
- Performance
- Perform the diagnostic workup for hypothyroidism
- Patient outcomes
- Decrease adverse outcomes of patient hypothyroidism

- Hekimin istenilen davranış değişimi.

Part 5: Desirable Physician Attributes

- Activities developed in context of desirable physician attributes in the activity
- Articulate how attributes incorporated into planning and content
- Developed by Accreditation Council for Graduate Medical Education (ACGME)
- Patient care
- Medical knowledge
- Practice-based learning and improvement
- Interpersonal and communication skills
- Professionalism

- **Systems-based practice**
- **Metotlar.**
  - Part 6: Methodology and Form**
    - **Rationale for selecting activity**
    - **Should facilitate expected results**
- **Eğitim veren yer olarak etkinlik.**
  - Part 7: Faculty**
    - **Planning Committee members need to be identified at time of application (usually not the speaker)**
    - **Speaker(s), if known, should be identified on brochure/flyer**
- **Toplumsal destek**
  - Part 8: Commercial Support**
    - **If seeking commercial support for symposium, contact Office of CME for letter of agreement and use of commercial support form**
    - **Unrestricted funds must be provided**
    - **Contact CME Office for information**
- **Değerlendirme**
  - Part 9: Evaluation**
    - a) **Standard CME evaluation**
    - b) **Optional secondary evaluation to measure learning:**
  - Follow-up questionnaire**
  - Patient chart audits**
  - Collection of quality data**
  - Pre- and post-test**
- **Eğitim araçlarının bireylere dağıtımı, notlar dahil edilerek**
  - Part 10: Promotional Materials**
    - **Promotion materials must be submitted to Office of CME prior to print/distribution**
    - **If advertising for CME, include the following: UICOMP logo and Organization(s) logo Learning Objectives**
  - # of AMA PRA Category 1 Credits™ Accreditation Information Agenda/Schedule Speakers Date, Place & Time of Event**
- **Devamlı Eğitim Programında hedefe ne kadar ulaşıldığı ile sonlandırılması**
  - Part 11: Disclosure and Resolution of COI**
- **Bütçe**
  - Part 12: Budget**
- **Onaylanması, alınan eğitimin etkinliği ve verimliliği**
  - STEP TWO**
  - Approval Process**
- **Onayın gözden geçirilmesi**
  - Review and Approval**
    - **Advisory Committee on CME reviews applications monthly**
    - **If approved, the application is sent to the Executive Committee on CME**

If approved by the Executive Committee, administrative contact receives reporting requirements for approved CME activity

- Uygulamada olay, durum ve afetteki gereksinimler ve karşılanma durumu

STEP THREE

Event Requirements

- Disclosure communication
- Attendance record

Evaluation

- Uygulamanın tekrarlanması ve etkinliği

STEP FOUR

Post-Event Wrap-Up

Regularly Scheduled Series (RSS)

- Includes Grand Rounds, Morbidity and Mortality, and other activities
- Approved for period of one year with renewal occurring on regular schedule – post-activity reports and narrative summary required annually as well as quarterly.
- Required to submit documentation after each iteration of RSS (attendance)

Yorum

Beceri kazanmak ve bu becerinin etkinlik ve verimliliğinin güncel olması, daha önemlisi çağın ilerisine uygun şekilde olması açısından 4 basamak önerilmektedir.

- a) Uygulama
- b) Aktivite öncesi
- c) Aktivite, uygulama anı
- d) Aktivite sonrası

Eğitimin uygulama ve elde edilen sonuçları gördükten sonra etkinliği irdelenmelidir. Birçok konu teorik olduğu ve uygulamada birey donarak kalıp, hiçbir etkinlikte bulunmaması çok gözlenen durumlardandır. Afet ortamı birçok bilgiyi unutturmakta veya yapamama ruhsal boyuta gelmektedir.

2) ORGANIZATION AND ASSESSMENT OF QUALITY OF CONTINUOUS MEDICAL EDUCATION IN DEPARTMENT OF ANAESTHESIOLOGY AND INTENSIVE CARE MEDICINE

Smetkin A. A., Nedashkovsky E. V., Kuzkov V. V., Kirov M. Y. Northern State Medical University Arkhangelsk, Russia

Continuous medical education (assessment of quality)

Educational activity

Credits

Obligatory training	144
Scientific fellowship	25
Publication of article	10
Publication of abstract in national conference abstract book	4
Tutorship	15
Oral presentation at regional conference	5
Oral presentation at national conference	10
Oral/poster presentation at international conference	15
Activity in regional professional society	3
Activity in national professional society	5
Activity in international professional society	7
Workshop activity	6

Yorum

Beceri kazanmak için etkin bir uygulama boyutuna gelmek gereklidir. Her bir bireyin kendisinin olayı kavraması, algılaması ve kendi becerilerin göre yapması, bir bakıma kendi imzasını atması gereklidir. Elbet bu bir standart boyutta olmalı, bireyi öne çıkartmalı, sağlık boyut öne alınmalıdır. Bu açıdan öğrenim değil beceri kazanma bir eğitsel boyut oluşturma işlevi olarak irdelenmektedir.

Burada belirtilenler:

- Eğitsel boyutta yaklaşım yapılmalıdır, bir şeyi sunmak, göstermek eğitim olmadığı algılanmalıdır.
- Zorunlu kazanılması gerekenler uygulama ve beceri boyutuna gelmelidir
- Bilimsel arkadaşlık, partnerlik ve birlikte ekip olma ve ekip olarak uygulama gerekliliği
- Bilimsel yayın veya bilimsel notlar ve bilgiler altında olması. Kişisel uygulamaların bilimsel zemini olmalıdır.
- Bu bilimselliğin uluslararası boyutta olması gereklidir
- Yapılanı sunabilmek, eğitim yardımcısı olabilmek önemlidir. En iyi öğrenmek, eğitmek ile olasıdır.
- Oral sunum ile yapılanı belirtebilmek, özgün ve özerk olmak
- Bölgesel boyutta da eğitim ile kazanılanların vurgulanması
- Ekip çalışması ile karşılıklı etkileşim ve uygulamalar

Afet anında bireyler o telaş ve yaşamını kurtarmak temelinde olmalı, ancak bunun eğitim sürecinde ortak çalışma ve karşılıklı birbirlerini eğitime, tecrübelerden faydalanılma ve uygulanması açısından destek olunması bir devamlı eğitim kapsamında ele alınmalıdır.

TIP FAKÜLTESİ DERS PROGRAMI

HARİCİNDE YAPILAN EĞİTİM VE KURSLAR

Uygulanan programlardan birkaçı aşağıda sunulmaktadır.

1) Çocuk Cerrahisi Laparoskopi Eğitimi

Konusu: Laparoskopi Eğitimi

2) Yoğun bakım Hemşireliği Sertifikasyon Kursu (1)

Konusu:

- Çocuk ve bebek hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

3) Kanıt Dayalı Acil Travma Yönetimi Kursu

Konusu:

- Travmalı hastada omurga stabilizasyonu
- Hava yolu ve zor hava yolu uygulamaları
- IV ve IO damar yolu girişimleri
- Subkalvien ven kateterizasyonu

4) Yoğun bakım Hemşireliği Sertifikasyon Kursu (2)

Konusu:

- Çocuk ve bebek hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

5) Acil Serviste İntörnlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (1)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

6) Acil Serviste İntörnlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (2)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon
- Nazogastrik Sonda Uygulama ve Mide Lavajı

7) Aile Hekimliği AD. Uygulamalı Eğitimi

Konusu:

- Sütür uygulama

8) Acil Serviste İntörnlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (3)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

9) Acil Serviste İntörnlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (4)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

10) Yoğun bakım Hemşireliği Sertifikasyon Kursu (3)

Konusu:

- Çocuk ve bebek hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Temel yaşam desteği
- Entübasyon

11) Acil Serviste İntörlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (5)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

12) Acil Serviste İntörlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (6)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

13) Acil Serviste İntörlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (7)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

14) Acil Serviste İntörlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (8)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

15) Acil Serviste İntörlere Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (9)

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

16) Acil Serviste Asistanlara Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim (6)

Konusu:

- Maket üzerinde sütur uygulama eğitimi

17) Anestezi ve Reanimasyon AD. Asistanlara Maket Üzerinde Uygulamalı Eğitim

Konusu:

- Erişkin Hastada Kardiy Pulmoner Resesütasyon
- Entübasyon

EUROPEAN QUALIFICATIONS FRAMEWORK

Teklif Ahmet TATAR

LdV Project: Permeability in vocational education – health and care sector

1. Justification for your country/network
1. Why is Project needed in TR, BG, AT, IT, PL, CZ, SK? Description of current situation.
2. Your target group: Who will be and how will you address them?
3. Dissemination: your network you will address in your country with regard to project topic (for example chamber, Uni, companies)
4. Description about your company: activities, projects, staff, CV, of a main person
5. Day rate sort salaries for your staff (incl. All taxes, health insurance etc.)

AÇIKLAMA

Avrupa Birliği eşgüdüm çalışmaları kapsamında, uygulamalı sağlık konularındaki eğitsel modüllerde, Mesleksel Beceriler Grubunda işlevlerin yapılması teklif edilmiş ve uygun nitelikte bulunmuştur.

EsOGÜ Rektörlüğünün benzer çalışmalar içinde olduğu dikkate alınarak, bu çalışmalarda etkin faaliyetlerde bulunulması için gereken yaklaşımlar planlanmaktadır.

“Kamu görevlileri İlk Yardım Eğitimi Projesi” kapsamında verilen

İlk Yardım Eğitimleri

Konusu:

1-GENEL İLK YARDIM BİLGİLERİ:

- İlk yardım nedir?
- Acil tedavi nedir?
- İlk yardımcısı kimdir?
- İlk yardım ve acil tedavi arasındaki fark nedir?
- *İlk yardımın öncelikli amaçları nelerdir?*
- İlk yardımın temel uygulamaları nelerdir?
- 112'nin aranması sırasında nelere dikkat edilmelidir?
- İlk yardımcının müdahale ile ilgili yapması gerekenler nelerdir?
- İlk yardımcının özellikleri nasıl olmalıdır?
- Hayat kurtarma zinciri nedir?
- İlk yardımın ABC'si nedir?

2-HASTA/YARALININ VE OLAY YERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ:

- İlk yardımcının bilmesi gereken ve vücudu oluşturan sistemler nelerdir?
- Vücutta nabız alınabilen bölgeler nelerdir?
- Hasta/yaralının değerlendirilmesinin amacı nedir?
- Hasta/yaralının ilk değerlendirilme aşamaları nelerdir?
- Hasta/yaralının ikinci değerlendirmesi nasıl olmalıdır?
- Olay yerini değerlendirmenin amacı nedir?
- Olay yerinin değerlendirilmesinde yapılacak işler nelerdir?

3-TEMEL YAŞAM DESTEĞİ:

- Solunum ve kalp durması nedir?

- Temel yaşam desteği nedir?
- Hava yolunu açmak için Baş-Çene pozisyonu nasıl verilir?
- *Yapay solunum nasıl yapılır?*
- *Dış kalp masajı nasıl yapılır?*
- Çocuklarda (1-8 yaş) Temel Yaşam Desteği nasıl yapılır?
- Bebeklerde (0-1 yaş) Temel Yaşam Desteği nasıl yapılır?
- *Hava yolu tıkanıklığı nedir?*
- Hava yolu tıkanıklığı belirtileri nelerdir?
- Tam tıkanıklık olan kişilerde Heimlich manevrası nasıl uygulanır?
- *Kısmi tıkanıklık olan kişilerde nasıl ilkyardım uygulanır?*

4-KANAMALARDA İLKYARDIM:

- Kanama nedir?
- Kaç çeşit kanama vardır?
- Kanamalarda ilkyardım uygulamaları nelerdir?
- Vücutta baskı uygulanacak noktalar nelerdir?
- Kanamalarda üçgen bandaj uygulaması nasıl yapılmalıdır?
- Hangi durumlarda turnike uygulanmalıdır?
- Turnike uygulamasında dikkat edilecek hususlar neler olmalıdır?
- El ve ayak kopmalarında turnike nasıl uygulanır?
- Şok nedir?
- Kaç çeşit şok vardır?
- Şok belirtileri nelerdir?
- Şokta ilkyardım uygulamaları nelerdir?
- Şok pozisyonu nasıl verilir?

5-YARALANMALARDA İLKYARDIM:

- Yara nedir?
- Kaç çeşit yara vardır?
- Yaraların ortak belirtileri nelerdir?
- Yaralanmalarda ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Ciddi yaralanmalar nelerdir?
- Ciddi yaralanmalarda ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Delici göğüs yaralanmalarında ne gibi sorunlar görülebilir?
- Delici göğüs yaralanmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Delici karın yaralanmalarında ne gibi sorunlar olabilir?
- Delici karın yaralanmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Kafatası ve omurga yaralanmaları neden önemlidir?
- Kafatası yaralanmaları çeşitleri nelerdir?
- Kafatası ve omurga yaralanmalarının nedenleri nelerdir?
- Kafatası ve omurga yaralanmalarında belirtiler nelerdir?
- Kafatası ve omurga yaralanmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?

6-YANIK, DONMA VE SICAK ÇARPMASINDA İLKYARDIM:

- Yanık nedir?
- Kaç çeşit yanık vardır?
- Yanığın ciddiyetini belirleyen faktörler nelerdir?

- Yanıklar nasıl derecelendirilir?
- Yanığın vücuttaki olumsuz etkileri nelerdir?
- Isı ile oluşan yanıklarda ilkyardım işlemleri nedir?
- Kimyasal yanıklarda ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Elektrik yanıklarında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Sıcak çarpması belirtileri nelerdir?
- Sıcak çarpmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Sıcak çarpmasında risk grupları var mıdır?
- Sıcak yaz günlerinde sıcak çarpmasından korunmak için alınması gereken önlemler nelerdir?
- Donuk belirtileri nelerdir?
- Donukta ilkyardım nasıl olmalıdır?

7-KIRIK, ÇIKIK VE BURKULMALARDA İLKYARDIM:

- Kırık nedir?
- Kaç çeşit kırık vardır?
- Kırık belirtileri nelerdir?
- Kırığın yol açabileceği olumsuz durumlar nelerdir?
- Kırıklarda ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Burkulma nedir?
- Burkulma belirtileri nelerdir?
- Burkulmada ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Çıkık nedir?
- Çıkık belirtileri nelerdir?
- Çıkıkta ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Kırık çıkık ve burkulmalarda tespit nasıl olmalıdır?
- Tespit sırasında dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?
- Tespit yöntemleri nelerdir?

8-BİLİNÇ BOZUKLUKLARINDA İLKYARDIM:

- Bilinç bozukluğu/Bilinç kaybı nedir?
- Bilinç kaybı nedenleri nelerdir?
- Bilinç bozukluğu belirtileri nelerdir?
- Bilinç bozukluğu durumunda ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Koma pozisyonu (Yarı yüzükoyun-Yan pozisyon) nasıl verilir?
- **Havale nedir?**
- Havale nedenleri nelerdir?
- Nedenlerine göre havale çeşitleri nelerdir?
- Ateş nedeniyle oluşan havale nedir?
- Ateş nedeniyle oluşan havalede ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Sara krizi (Epilepsi) nedir?
- Sara krizinin belirtileri nelerdir?
- Sara krizinde ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Kan şekeri düşüklüğü nedir?
- Kan şekeri düşmesinin nedenleri nelerdir?
- Kan şekeri aniden düştüğünde hangi belirtiler görülür?
- Kan şekeri düşüklüğü yavaş ve uzun sürede oluşursa hangi belirtiler görülür?
- Kan şekeri düşmesinde ilkyardım nasıl olmalıdır?

- Göğüste kuvvetli ağrı nedenleri nelerdir?
- Göğüste kuvvetli ağrı belirtileri nelerdir?
- Göğüs ağrısında ilkyardım nasıl olmalıdır?

9-ZEHİRLENMELERDE İLKYARDIM:

- Zehirlenme nedir?
- Zehirlenmelerde genel belirtiler nelerdir?
- Zehirlenme hangi yollarla meydana gelir?
- Sindirim yoluyla zehirlenmede ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Solunum yolu ile zehirlenmelerde ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Cilt yolu ile zehirlenmelerde ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Zehirlenmelerde genel ilkyardım kuralları nelerdir?

10-HAYVAN ISIRMALARINDA İLKYARDIM:

- Hayvan ısırıklarında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Arı sokmalarının belirtileri nelerdir?
- Arı sokmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Akrep sokmalarının belirtileri nelerdir?
- Akrep sokmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Yılan sokmalarının belirtileri nelerdir?
- Yılan sokmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Deniz canlıları sokmasında belirtiler nelerdir?
- Deniz canlıları sokmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?

11-GÖZ, KULAK VE BURUNA YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLKYARDIM:

- Göze yabancı cisim kaçmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Kulağa yabancı cisim kaçmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?
- Buruna yabancı cisim kaçmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?

12-BOĞULMALARDA İLKYARDIM:

- Boğulma nedir?
- Boğulma nedenleri nelerdir?
- Boğulmalarda genel belirtiler nelerdir?
- Boğulmalarda genel ilkyardım işlemleri ne olmalıdır?

13-HASTA/YARALI TAŞIMA TEKNİKLERİ:

- Hasta/yaralı taşınmasında genel kurallar nelerdir?
- Acil taşıma teknikleri nelerdir?
- Sürükleme yöntemleri nelerdir?
- Araç içindeki yaralıyı taşıma (RENTEK manevrası)
- Kısa mesafede süratli taşıma teknikleri nelerdir?
- Sedyeye üzerine yerleştirme teknikleri nelerdir?
- Sedyeye ile taşıma teknikleri nelerdir?